

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z historii i społeczeństwa w klasach IV-VI

Opracowały: Anna Skowrońska i Izabela Pirowska

I. Cele edukacyjne

1. Zainteresowanie uczniów przeszłością.
2. Dostarczenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.
3. Pomoc w zrozumieniu złożoności współczesnego świata i odnalezieniu w nim własnego miejsca.
4. Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
5. Umożliwienie uczniom zrozumienie innych ludzi i społeczeństw; kształtowanie szacunku i przywiązanie do własnego państwa i rodzimej kultury, z zarazem szacunku i tolerancji dla innych państw i kultur.
6. Dostarczenie wzorów osobowych z przeszłości, wprowadzanie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu prawego człowieka i aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

II. Kontrola i ocena

Ocenianie – to proces zbierania informacji o wiedzy, umiejętnościach i postawie ucznia oraz dynamice zmian w tych zakresach. Ocenianiu poddaje się wiedzę ucznia, a także jego umiejętności i przede wszystkim postawę.

1. Każdy uczeń otrzymuje w ciągu okresu przynajmniej tyle ocen, ile wynosi dwukrotna liczba tygodniowych godzin historii w danej klasie.
2. Uczeń otrzymuje oceny w skali 1-6, wartość oceny częściowej lub śródrocznej może podwyższać „+” lub obniżać „-”. Na koniec roku wystawia się oceny bez plusów i minusów.
3. Ocenie podlegają następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia-**waga ocen**:
 - sprawdziany pisemne (prace klasowe, kartkówki),
 - czytanie ze zrozumieniem (tekstu podręcznika, tekstu źródłowego),
 - wypowiedzi pisemne (zadania domowe),
 - posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii; obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczanie ich na taśmie chronologicznej, czytanie mapy i z atlasu,
 - praca w grupie,
 - praca w zeszycie przedmiotowym.
4. Przy wypowiedziach pisemnych ocenie podlega:
 - zgodność z tematem,
 - poprawność merytoryczna i stylistyczna,
 - kompozycja (podział na części, spójność, logiczność),
 - estetyka (pismo, marginesy),
 - dodatkowe walory pracy (oryginalność ujęcia, bogactwo języka, zastosowanie cytatów, itp.)
5. Do zapisu wieków uczeń jest zobowiązany używać tylko cyfr rzymskich.
6. Sprawdziany pisemne – prace klasowe- są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału np. jednego działu lub po zrealizowaniu tematycznej części z danego materiału. Uczniowie

znają zakres materiału przewidzianego do kontroli. Z prac klasowych, sprawdzianów, powtórzeń i niezapowiedzianych kartkówek nie można zgłosić nieprzygotowania.

Prace klasowe i kartkówki oceniamy według systemu punktowego.

- 0%-29% ndst
- 30%-50% dop
- 51%-74% dst
- 75%-94% db
- 95%-100% bdb

Spisywanie (ściąganie) na sprawdzianie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

7. Odpowiedzi ustne i kartkówki dotyczą materiału z ostatnich trzech lekcji.

8. Uczeń, który opuścił sprawdzian, pisze go w następnym dniu zajęć.

9. Uczeń może poprawić tylko ocenę niedostateczną (a dopuszczającą tylko w porozumieniu z nauczycielem) z pracy klasowej, zawsze na następnej godzinie lekcyjnej.

10. Praca domowa – kontrolowana na bieżąco. Nie poprawiamy zadań domowych, gdyż są one ćwiczeniem zdobytych wiadomości na lekcji.

11. Spisywanie prac domowych jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

12. Uczeń ma prawo zgłosić w okresie nieprzygotowanie do lekcji raz w semestrze.

13. Jeżeli uczeń nie zgłosi nieprzygotowania, nauczyciel ma prawo wpisać uczniowi do dziennika ocenę niedostateczną, jeżeli dostrzeże nieprzygotowanie ucznia.

14. Aktywność, czyli czynny udział ucznia w pracy na lekcji, jest nagradzana oceną (np. za udział w konkursie, dodatkową pracę pozalekcyjną).

15. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego – uczeń obowiązkowo prowadzi zeszyt! Przynajmniej raz w roku otrzymuje ocenę za prowadzenie zeszytu. Pod uwagę przy ocenianiu brane są poniższe elementy:

- estetyka zeszytu,
- staranność zapisu,
- systematyczność w zapisach lekcyjnych,
- daty na marginesie przy tematach lekcji,
- numeracja lekcji,
- podkreślenia tematów,
- podkreślenie lub zapisanie innym kolorem ważnych pojęć i dat historycznych,

Uczeń nie używa w zeszycie do pisania koloru czerwonego, gdyż jest on zarezerwowany dla nauczyciela.

16. Ocena klasyfikacyjna wynika z ocen cząstkowych, ale nie jest ich średnia arytmetyczną.

17. Rolę dominującą odgrywają w ostatecznej klasyfikacji oceny za sprawdzianów i kartkówek.

18. Ocena roczna jest wystawiana na podstawie cząstkowych ocen z II okresu i oceny za I okres.

III. Kryteria ocen

Ocena	Opanowane umiejętności i aktywność	Posiadana wiedza
Ocena celująca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bdb. 2. Potrafi nie tylko korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale również umie samodzielnie zdobyć wiadomości. 3. Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę przez czytanie książek artykułów o treści historycznej (odpowiednich do wieku). 4. Wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów zarówno w czasie lekcji jak i pracy pozalekcyjnej. 5. Spełnia jeden z warunków pkt. a lub b. <ol style="list-style-type: none"> a) bierze aktywny udział w konkursach, w których jest wymagana wiedza historyczna, odnosi w nich sukcesy. b) jest autorem pracy wykonanej dowolną techniką o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych. 6. Potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny – skutki), ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawczymi w czasie lekcji z różnych przedmiotów. Umie powiązać dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi. 7. Wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości. Potrafi udowadniać swoje zadanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem nabytej samodzielnie wiedzy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Posiada wiedzę wykraczającą znacznie poza zakres materiału programowego np. w odniesieniu do określonej epoki, kraju lub zagadnienia. Dodatkowa wiedza jest owocem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń. 2. Zna dzieje własnego regionu w stopniu wykraczającym poza poznawany w czasie lekcji.
Ocena bardzo dobra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji. Potrafi również, korzystając ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł informacji. 2. Samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela posługując się nabytymi umiejętnościami. Zawsze odrabia zadania domowe. 3. Wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji. 4. Bierze udział w konkursach historycznych lub wymagających wiedzy i umiejętności historycznych. 5. Ze wszystkich kartkówek i prac klasowych otrzymał ocenę bardzo dobrą. 6. Potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem nie tylko z zakresu historii, ale również pokrewnych przedmiotów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanował w minimum 90% materiał przewidziany programem. 2. Posiada wiedzę z dziejów własnego regionu w stopniu zadowalającym
Ocena dobra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacyjnych. 2. Umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W minimum 71% opanował materiał programowy. 2. Zna najważniejsze wydarzenia z dziejów swego regionu.

	<p>3. Ze wszystkich kartkówek i prac klasowych otrzymał ocenę dobrą.</p> <p>4. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych. Umie samodzielnie odróżnić przyczyny i skutki wydarzeń historycznych.</p> <p>5. Jest aktywny w czasie lekcji i zawsze ma odrobione zadania domowe.</p>	
Ocena dostateczna	<p>1. Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji.</p> <p>2. Potrafi wykonać proste zadania, a prace domowe ma zawsze odrobione.</p> <p>3. W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.</p> <p>4. Z prac klasowych i sprawdzianów ma oceny dostateczne.</p>	<p>1. Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień.</p> <p>2. Zna niektóre wydarzenia i postacie z historii regionu. (minimum 50% wiedzy przewidzianej programem)</p>
Ocena dopuszczająca	<p>Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. Zawsze odrabia zadania domowe.</p>	<p>Jego wiedza posiada poważne braki, które jednak można usunąć w dłuższym okresie czasu. (minimum 30% wiedzy przewidzianej programem)</p>
Ocena niedostateczna	<p>Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.</p>	<p>Braki w wiedzy są na tyle duże, że nie rokują one nadziei na ich usunięcie nawet przy pomocy nauczyciela.</p>

IV. Kryteria ocen dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz dla uczniów z opiniami o obniżeniu wymagań

Ocena	Opanowane umiejętności i aktywność
Ocena bardzo dobra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanował podstawy programowe w stopniu bardzo dobrym. 2. Potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacyjnych. 3. Umie samodzielnie rozwiązywać typowa zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela. 4. Rozwiązuje niektóre dodatkowe zadania o stosunkowo niewielkiej skali trudności. 5. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych. Umie samodzielnie odróżnić przyczyny i skutki wydarzeń historycznych. 6. Jest aktywny w czasie lekcji. 7. Otrzymał z prac klasowych i sprawdzianów oceny bardzo dobre.
Ocena dobra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji. 2. Potrafi wykonać proste zadania. 3. W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu dobrym. 4. Z prac klasowych i sprawdzianów ma oceny dobre.
Ocena dostateczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych, pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień. 2. Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. 3. Z prac klasowych i sprawdzianów ma oceny dostateczne.
Ocena dopuszczająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza ucznia posiada poważne braki, które jednak można usunąć w dłuższym okresie. 2. Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. 3. Z prac klasowych i sprawdzianów ma oceny najmniej dopuszczające.
Ocena niedostateczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Braki w wiedzy są na tyle duże, że nie rokują na uzupełnienie, nawet przy pomocy nauczyciela. 2. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.